

Minőség az egészségügyben a Covid járvány idején

Felszeghi Sára

Minőség:

- a hétköznapi életben valaminek a jóságát mérjük vele

a jó minőség = érték

Érték-e az egészség a Covid járvány idején?

- **Egyén**
 - betegség vagy egészség?
 - vírusfertőzések, öltöztetések!
- **Társadalom**
 - nemzeti egészség
 - járványügyi kötelezettségek!
 - hadi állapot - "háború" - egyéni jogokat megelőzi a közösségi jogok
 - tiltakozások
 - jogszabályok megszegése

Érték-e az egészség?
Egyén

- betegség vagy egészség?
- ha már nincs!

Társadalom

- presztizsként kezeli-e az egészséget?
- **népegészségügy**
- program - megvalósítás

Piac

- ami haszonnal eladható
- szükség van-e rá?

⇒ **nyereség!**

- **Piac**
 - ami haszonnal eladható!
 - szükség van-e rá?

→ **Előzetes értékelés**

- károsan értékelik
- egészségvesztés
- elutasít

→ **Előzetes értékelés**

- hasznos
- megvalósítható (képpen, idővel, kezdeti)
- **nyereség!**

→ **Előzetes értékelés**

- hasznos
- megvalósítható (képpen, idővel, kezdeti)
- **nyereség!**

Covid járvány idején?

ség?
ellenesek!

zettségek!
"háború"- egyéni jogokat
közösségi jogok
k
megszegése

Érték-e az egészség? Egyén

- betegség vagy egészség?
- ha már nincs!

Társadalom

- presztizsként kezeli-e az egészséget?
- népegészségügy
 - program - megvalósítás

Piac

- ami haszonnal eladható
- szükség van-e rá?
➡ **nyereség!**

- Piac
 - ami haszonnal eladható
 - szükség van-e rá?

az állam közbelép!

- kórházi ellátás
- gyógyszerellátás
- oltások

- hozzáférhetőség
- folyamatosság
- esélyegyenlőség

az

m
fe
vé
st

Érték-e az egészség a Covid járvány idején?

- **Egyén**

- **betegség vagy egészség?**
 - **virustagadók, oltásellenesek!**

- **Társadalom**

- **népegészségügy**
 - **járványügyi kötelezettségek!**
 - **hadi állapot! - "háború"- egyéni jogokat megelőzik a közösségi jogok**
 - **tiltakozások**
 - **jogszabályok megszegése**

- **Piac**
 - **ami haszonnal eladható!**
 - **szükség van-e rá?**

az állam közbelép!

- kórházi ellátás
- gyógyszerellátás
- oltások

- hozzáférhetőség
- folyamatosság
- esélyegyenlőség

az állam nem szabályoz

- maszk
- fertőtlenítő
- védőruházat (köpeny, overrál, kesztyű stb.)

• **nyereség!**

Mi határozza meg az egészségünket?

- **genetikai tényezők (15-30%)**
- **egészs.ügyi ellátás (10-15%)**
- **életmód (55-75%)**

ECG

62 bpm

Tulajdonsága-e a minőség az egészségügyünknek a Covid járvány idején?

Tárgyi	Személyi	Erkölcsei
• építési környezet • működési feltételek • beszállítók	• orvos • nővér • kisegítő személyzet • beszállítók	• szeretet • megbecsülés • empátia

„A minőség az egészségügyi ellátás olyan tulajdonsága, amely a betegek egészségének maximalizálására törekszik, miután mérlegelte a várható előnyöket és kockázatokat, amelyek az egészségügyi ellátás során várhatóak” (Donabedian)

Tulajdonsága-e a minőség az egészségügyünknek?

Tárgyi	Személyi	Erkölcsei
• épített környezet • működési feltételek • beszállítók	• orvos • nővér • kisegítő személyzet • beszállítók	• szeretet • megbecsülés • empátia

1. Tárgyi feltételek minőségi kérdései

Az egészségügyi ellátás szerkezete

```
graph TD; A[Az egészségügyi ellátás szerkezete] --> B[Alap-ellátás]; A --> C[Járóbeteg ellátás]; A --> D[Fekvőbeteg ellátás]
```

erősségek:	gyengeségek:
• hozzáférhetőség • folyamatosság • esélyegyenlőség • megfelelőség • megfelelő időben történés	• nem súlyoz (dohányzás) • nem ösztönöz öngondoskodásra • kötelező védőoltás? • maszk használat, stb. • színtek átjárhatósága • betegút szabályozott! • nemzetgazdaság károsodik • járványügyi intézkedések!

„A minőség az egészségügyi ellátás olyan tulajdonsága, amely a betegek egészségének maximalizálására törekszik, miután mérlegelte a várható előnyöket és kockázatokat, amelyek az egészségügyi ellátás során várhatóak” (Donabedian)

Tulajdonsága-e a minőség az egészségügyünknek?

Tárgyi

- *épített környezet*
- *működési feltételek*
- *beszállítók*

Személyi

- *orvos*
- *nővér*
- *kisegítő személyzet*
- *beszállítók*

Erkölcsei

- *szeretet*
- *megbecsülés*
- *empátia*

Tulajdonsága-e a minőség az egészségügyünknek a Covid járvány idején?

Tárgyi

- épített környezet
- működési feltételek
 - spec. szükséglet
- beszállítók

Személyi

- orvos
- nővér
- kisegítő személyzet
 - átírányítás!
 - új feladat
 - új terület
- beszállítók

Erkölcsei

- szeretet
- megbecsülés
- empátia
- erkölcsi felelősség
 - hogyan tájékoztatom?

az

kölcsi

retet
gbecsülés
pátia

1. Tárgyi feltételek minőségi kérdései

Az egészségügyi ellátás szerkezete

erősségek:

- hozzáférhetőség ✓
- folyamatosság ✓
- esélyegyenlőség ✓
- megfelelőség ✓
- megfelelő időben történés ✓

Covid

gyengeségek:

- nem súlyoz (dohányzás!)
- nem ösztönöz öngondoskodásra
 - kötelező védőoltás?
 - maszk használat, stb.
- szintek átjárhatósága
 - betegút szabályozott!
- nemzetgazdaság károsodik
 - járványügyi intézkedések!

erősségek:

- hozzáférhetőség ✓
- folyamatosság ✓
- esélyegyenlőség ✓
- megfelelőség ✓
- megfelelő időben történés ✓

Covid

gyengeségek:

- nem súlyoz (dohányzás!)
- nem ösztönöz öngondoskodásra
 - kötelező védőoltás?
 - maszk használat, stb.
- szintek átjárhatósága
 - betegút szabályozott!
- nemzetgazdaság károsodik
 - járványügyi intézkedések!

"Versenyképes egészségügy a fenntartható felzárkózásért"

- **Semmelweis Egyetem Nyári Egyetemén:**
 - **Matolcsy György MNB elnöke (2019)**
 - **Versenyképességi program**
 - a hazai egészségügy a magyar gazdaság egyik motorjává válhat
- **ennek érdekében:**

- lakosság egészségtudatosságának megerősítése
- az ellátórendszer prevenció alapú átalakítása

- rendszerszintű hatékonyságának növelése
- finanszírozási rendszer felülvizsgálata

gazdaság egyik motorjává

- *ennek érdekében:*

- lakosság egészségtudatosságának megerősítése

covid

- az ellátórendszer prevenció alapú átalakítása

- rendszerszintű hatékonyságának növelése

- finanszírozási rendszer felülvizsgálata

"Kitaposott ösvény" elve

N
É
P
E
G
É
S
Z
S
É
G
Ü
G
Y

Felnőtt háziiorvosi rendszer

Gerontológia!
+ háztartásban
dolgozók prevenciója

Fogl. eü. alapellátás

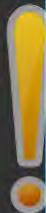
- aktív ~ 4 800 000 lakosság
- egyéni 1 500 000 vállalkozók

**Iskola-egészségügy
+ védőnő**

- álláskereső 100 000
-
- 1 700 000
8 100 000

**Gyermekek háziiorvosi r.
+védőnő**

- hozzáférhetőség
- hatékonyság
- eredményesség

Új lehetőségek a Covid járvány idején

- **Oltások**
 - *munkahelyen*
 - *egészségügyben dolgozók esetén:*
 - *ki mentesíthető?*
 - *iskola*
 - *12 év felett*
- **Foglalkozási megbetegedés elbírálása**
- **Oktatás**
 - *online*
 - *egyéni face to face*
- **Munkahelyek szervezése**
 - *home office*
 - *rugalmas munkaidő*
 - *tárgyi átrendezés*

"Kitaposott ösvény" elve

a kompetenciák átcsoportosítása vagy a meglévőkhez a szükséges eszközök hozzárendelése

- hozzáférhetőség

- hatékonyság

- népeg szűrés:

- 10-15% → 98-100%

- eredményesség

- folyamatosság

- elégedettség

- betegút lerövidítése

- korai diagnózis

- gyógyulás esélyének növelése

oltás!

- betegút megváltozása

- ellátás módja:

- online,

- telefon,

- személyes

Épített környezet

- *Mennyi az elég?*
 - *nincs elég kórház?*
- *Milyen az "igazi" kórházépület?*
 - *felújítások*
 - *új épületek*
- *Komfort*
 - *léghkondicionáló stb.*

Műszerezettség

- **minimum feltétel szabályozza!**
 - garancia a minőségi műköedésre
 - erősség
 - **ennyire korszerűek?**
 - "fegyverkezési verseny"
 - folyamat!
 - gyengeség
 - műszerek kihasználtsága!
 - ok:
 - szakemberhiány
 - túlmunka - EU szabályása
 - előjegyzés!
 - mi a sürgös?
 - lehetőség
 - koncepció váltás!

Műszerezettség a Covid járvány idején

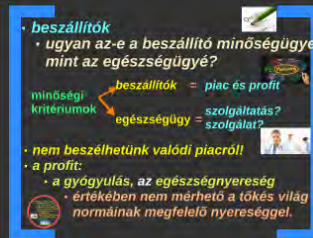
- minimum feltétel • speciális
 - lélegeztető gép
 - beszerzés
 - gyártás
 - oxigénmátrix
 - megnövekedett igény
 - képalkotó diagnosztika
 - CT, Rtg, Ulr, stb.
 - mennyire korszerűek?
 - lélegeztető gépek!
- műszerek kihasználtsága
 - folyamatos
 - 24 óra

Műszerezettség a Covid járvány idején

- *minimum feltétel + speciális*
 - *lélegeztető gép*
 - *beszerzés*
 - *gyártás*
 - *oxigénpalack*
 - *megnövekedett igény*
 - *képalkotó diagnosishoz*
 - *CT, Rtg, UH, stb.*
- *ennyire korszerűek?*
 - *lélegeztető gépek!*
- *műszerek kihasználtsága*
 - *folyamatos*
 - *24 óra*

Működtetési költségek

- **erősség vagy gyengeség?**
- **kiszervezés**
 - **alvállalkozás**
 - **ki a munkáltató?**
 - **ki végzi a munkaköri alkalmassági vizsgálatokat?**
 - **infekciókontroll!**
 - **magán és állami szolgáltatások**
 - **ugyan az-e az érdek?**
 - **ki határozza meg a feladatokat? - szétválasztás?**

• **beszállítók**

- **ugyan az-e a beszállító minőségügye, mint az egészségügyé?**

minőségi
kritériumok

beszállítók = **piac és profit**

egészségügy = **szolgáltatás?**
szolgálat?

- **nem beszélhetünk valódi piacról!**

- **a profit:**

- **a gyógyulás, az egészségnyereség**
- **értékében nem mérhető a tőkés világ normáinak megfelelő nyereséggel.**

- a beszállítók kiválasztásakor,**
- **azt kell figyelembe venni,**
hogy a beszállítók minőségi
kritériumai, tulajdonságai
mennyire képesek szolgálni
az egészségügy célját:
 - ***az egészség***
megőrzését, fejlesztését,
illetve a beteg ember
gyógyulását.

2. Személyi feltételek minőségi kérdései

erősség

- szakmai képzettség
 - alapképzés
 - rezidensképzés
 - postgraduális továbbképzési rendszer
- szervezettség, ellenőrizhetőség
 - MOK tag
 - engedélyhez kötött működés
 - TB jelentés/ellenőrzés
 - szakfelügyelői főorvosi rendszer (?)

gyengeség

- létszámihiány
 - KSH adatai alapján:
 - 5% szakemberhiány
 - Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara felmérése:
 - 10-15% hiány
 - Világgazdaság elemzése alapján:
 - 185 000 álláshelyre
 - 42 000 orvos
 - 104 000 szakdolgozó
 - hiány orvos: 3,8%
 - hiány nővér: 3,4%

fekvőbeteg ellátásban:

- orvos hiány: 6,2%
- szakdolgozó hiány: 3,4%
- MESZK: 2-3x

Covid járvány idején

- átirányítás
 - egyéb területek ellátása
 - sürgős ellátás!
 - tervezett műtét?
 - nyárra és jelenleg is az ellátás
 - 80%-ban helyreállt
 - 20% covid ellátásra!

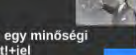
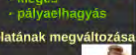
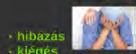
emberi erőforrás hiány okai

- alacsony bérek?
 - bérrendezés!
 - orvos
 - nővér
- egyéb okok
 - egészségügyben dolgozók erkölcsi megbecsülése!
 - szembefordítás
 - devalválás ➡ internet!

veszélyek

- túlterhelés
- túlmunka
- időkényszer
- életkor
- orvos-beteg kapcsolatának megváltozása
- bizalomvesztés
 - betegjog?
 - áldás vagy átok?
- média
- oktatás
- internet!
- kidolgozni egy minőségi kritériumot! +jel

Erkölc, szeretet, bizalom

„Nincs pálya, amely az erkölcs ormaira észrevétlenebb szerpentint kínál, mint az orvosi.”
(Németh László)

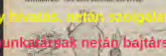
- hogyan élünk ezzel a kínálattal?
 - egyetemi oktatásnak nem része!
 - Hippokratészi eskü
 - betartjuk?
 - betegjog?
 - közjogi!
 - felelősségteljes kommunikáció!
 - lehet-e egy orvos vírus vagy oltás tagadó?

szeretet

- munka vagy hivatás, nővér szolgálat?
- kollégák: munkatársak netán bajtársak?
- beteg: munkánk tárgya, eszköze, netán nyűg?
- "mindenből elegendem van!"
 - nem szereti önmagam sem!
 - tudok gyógyítani?
 - megnyerhetem-e a beteg bizalmát?
 - "a mindig morcos doktornő"

„Hibátok: 'Tegnap bejött az új beteg, szeretem!'
Működés: 'Adtunk neki, az orvos'."

Mi vagy a betegnek orvosként

- "doki írja fel!"?
- szolgáltató?
- fogódzó a bajban?
- szolgálat-e ő?
- megállom-e a szemérem azt a tőkét, ami szeretetből, megbecsülésből és bizalomból épült?
- a mindig adni-akarás és tudás talaján nőtt ki, és folyamatos ápolása a "miben segíthetek?"-ben teljesedik ki?

Mi vagy a betegnek ápolóként

- aki mosolygva fogadja
- készséggel segít
- "minek jött ez ide?"
- letörli a verejtéket, megitatja
- kiveszi a csengőt a kezéből, hogy ne zavarja
- megnyugtatta és bátorítja
 - erős támasz!

Az egészségügy minőségi kérdései

- tárgyi mutatók
- személyi mutatók
- erkölcsi mutatók

Az egészségügy minősége: folyamat

... építéssel telik el az egész élet, de, hogy a tornyod betetőző, azt te soha el nem éréd. Nem, mert bár az égig érjen: vágyaink még feljebb halgnak...

(Hóvári István: Tornászok)

erősség

- szakmai képzettség
 - alapképzés
 - rezidensképzés
 - postgraduális továbbképzési rendszer
- szervezettség, ellenőrizhetőség
 - MOK tag
 - engedélyhez kötött működés
 - TB jelentés/ellenőrzés
 - szakfelügyelői főorvosi rendszer (?!)

gy

•

gyengeség

- létszámhiány

- KSH adatai alapján:

- 5% szakemberhiány

- Magyar Egészségügyi

- Szakdolgozói Kamara felmérése:

- 10-15% hiány

- Világgazdaság elemzése alapján:

- 185 000 álláshelyre

- 42 000 orvos

- 104 000 szakdolgozó

- hiány orvos: 3,8%

- hiány nővér: 3,4%

- **fekvőbeteg ellátásban:**
 - **orvos hiány: 6,2%**
 - **szakdolgozó hiány: 3,4%**
 - **MESZK: 2-3x**

Covid járvány idején

- **átírányítás**

egyéb területek ellátása

- **sürgős ellátás!**
- **tervezett műtétek?**

nyárra és jelenleg is az ellátás

- **80% -ban helyreállt**
- **20% covid ellátásra!**

emberi erőforrás hiány oka

- **alacsony bérek?**
 - **bérrendezés!**

- orvos
- nővér

- **egyéb okok**

- **egészségügyben dolgozók erkölcsi megbecsülése!?**
- **szembefordítás**
- **devalválás → internet!**

covid

- **bér**
- **megbecsülés**

veszélyek

- túlterhelés
- túlmunka
- időkényszer
- életkor
- orvos-beteg kapcsolatának megváltozása

- hibázás
- kiégés
- pályaelhagyás

• bizalomvesztés

• betegjog?

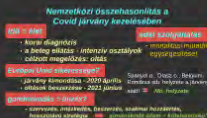
• áldás vagy átok?

• média

• oktatás

• internet!

- kidolgozni egy minőségi kritériumot!+jel

Nemzetközi összehasonlítás a Covid járvány kezelésében

idő = élet

- *korai diagnózis*
- *a beteg ellátás - intenzív osztályok*
- *célzott megelőzés: oltás*

adat szolgáltatás

- *mortalitási mutatók egységesítése!*

Európai Unió sikeressége?

- *járvány kimondása - 2020 április*
- *oltások beszerzése - 2021 június*

Spanyol o., Olasz o., Belgium, Románia stb. helyzete a járvány alatt! ✗ **Mo. helyzete**

gondoskodás = önzés?

- *szervezés, intézkedés, beszerzés, szakmai hozzáértés, hosszútávú stratégia* ➡ **gondoskodó állam = kötelezettség!**

Erkölc, szeretet, bizalom

„Nincs pálya, amely az erkölcs ormaira észrevétlenebb serpentin kínálna, mint az orvosi.”

(Németh László)

- **hogyan élünk ezzel a kínálattal?**
 - egyetemi oktatásnak nem része!
 - Hippokratészi eskü
 - betartjuk?
 - **betegjog?**
 - **közjog!**
- **felelősségteljes kommunikáció!**
- **lehet-e egy orvos vírus vagy oltás tagadó?**

covid

szeretet

- munka vagy hivatás, netán szolgálat?
- kollégák: munkatársak netán bajtársak?
- beteg: munkám tárgya, eszköze, netán nyűg?
- "mindenből elegendem van!"
 - nem szeretem önmagam sem!
 - tudok gyógyítani?
 - megnyerhetem-e a beteg bizalmát?
 - "a mindig morcos doktornő"

Malacka: "Hogyan betűzik azt, hogy szeretet?"

Micimackó: "Azt nem betűzik, azt érzik."

maira

a,

László)

ze!

dó?

• Mi vagy a betegnek? *orvosként*

- *"doki írja fel"?*
 - szolgáltató?
- *fogódzó a bajban?*
 - szolgálom-e őt?
- *meglátom-e a szemében azt a tőkét, ami szeretetből, megbecsülésből és bizalomból épült?*
 - a mindig adni-akarás és tudás talaján nőtt ki, és folyamatos ápolása a *"miben segíthetek?"*-ben teljesedik ki?

Mi vagy a betegnek? ápolóként

- ***aki mosolyogva fogadja***
- ***készséggel segít***
- ***"minek jött ez ide?"***
- ***letörli a verejtéket, megitatja***
- ***kiveszi a csengőt a kezéből, hogy
ne zavarja***
- ***megnyugtatja és bátorítja***
 - ***erős támasz!***

Az
...
de,
Ne
hát

Az egészségügy minőségi kérdései

- tárgyi mutatók
- személyi mutatók

- erkölcsi mutatók

Az egészségügy minősége: folyamat

... építéssel telik el az egész élet,
de, hogy a tornyod betetőzd, azt te soha el nem éred.
Nem, mert bár az édig érjen: vágyaink még feljebb
hágnak...

(Horváth István: Tornyot raktam)

szemléletváltás!

**egészségügyi
munkavállalók**

*empátia
szeretet
felelősség-
teljes
viselkedés*

beteg

*bizalom
szeretet
együtt-
működés*

társadalom

*egészség=
tőke
presztizs
tájékoztatás!*

***Nem az a nagydolog, ha másoknál
jobb vagy, hanem az, ha önmagadnál!***

hindú közmondás

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!